

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poslovanjem v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za nedeljo, dne 6. oktobra
ob 10 dopoldne

JAVEN SHOD

v veliko dvorano „Nar. doma“

DNEVNI RED:

Naš položaj in naše delo.

Poročila o delovanju v parlamentu in v tržaškem mestnem svetu oziroma deželnem zboru.

Na mnogobrojno udeležbo vabi

ODBOR.

Homatije na Balkanu.

Na Dunaju o položaju.

Italija ima prva svoj dobiček.

DUNAJ 4. (Izv.) V današnje resno situacijo je kakor bomba udarila vest, da je mir med Italijo in Turčijo gotova stvar in da bo mirovna pogodba podpisana že prihodnje dni. — Turčija pridobi mnogo s sklenitvijo miru. Italija ji plača veliko odškodnino za Tripolitanijsko, namreč 120 milijonov v gotovini, obenem pa tudi popolnoma prosto pot po Egejskem morju, zlasti proti Grški. Iz italijanske strani sicer še strmežljivo zanikajo, da mirovna pogajanja še niso končana in da mir še ni sklenjen, toda to so le besede, ki pa ne spravijo s sveta gotovega dejstva. Italija je potemtakem prva, ki ima svoj dobiček od balkanskega konflikta. Sicer pa je sploh treba reči, da pridobiva Italija svoje provincije le po drugih državah. Lombardijo je dobila po Francoski, Beneško po Prusiji in Tripolitanijsko sedaj po balkanskih državah, a sedaj pa še hoče igrati ulogo pomirjevalke in svari balkanske države pred vojno.

Vojska balkanskih držav.

Balkanske države so popolnoma pripravljene na vojno. Bolgarska armada, pomnožena s srbskimi polki, stoji pripravljena v dolini Marice, srbska glavna armada stoji južno od Niša pripravljena na boj, 15000 mož in 15 gorskih artiljerijskih baterij pa je pripravljenih pri Užici, da takoj po napovedbi vojne udarijo v sandžak Novi Pazar. Grška mobilizacija bo skoraj dovršena, črnogorska vojska pa je že pripravljena.

Skupaj štejejo armade vseh štirih držav nad 600 000 mož, in sicer Bolgarska 300.000, Srbija 200.000, Črnogora 80.000 in Grška 80.000.

Turčija z mrzlično hitrostjo zbira svoje vojaštvo ob bolgarski in srbski meji ter kolikor le mogoče utrjuje svoje pozicije. Zlasti na Kosovem polju utrjuje stare utrdbe.

Spopadi ob meji.

Danes so prispele na Dunaj razne vesti

o spopadih med bolgarskim oziroma srbskim in turškim vojaštvom. Te vesti pa so večinoma vse izmišljene. Razni listi poročajo celo, da je prišlo pri Harmanliju do krvave bitke med Bolgari in Turki, v kateri je baje padlo 400 mož, in prav tako tudi pri Timbrosu. Enako pišejo tudi listi, da je v novopazarskem sandžaku prišlo do krvavih bojov med Srbi in Turki.

Položaj v Srbiji in Bolgariji.

Vojno navdušenje, ki je tako silno izbruhnulo prve dni, se je sedaj precej pogojevalo in ljudstvo je začelo misliti trezno. Vse se pripravlja, da gre do zadnjega moža v boj za pravice krščanskih narodov.

Jutri se snide srbska skupščina in bolgarsko sobranje, v katerih se najbrž odloči o ultimatumu in začetku vojne. Politične zahteve balkanskih držav ne gredo, kakor se je že poročalo, za teritorialnimi pridobitvami, temveč edino le za tem, da dobi Makedonija avtonomijo pod lastnim krščanskim gubernatorjem in z lastno krščansko armado. Stara Srbija postane interesna sfera Srbije, Epir pa Grške.

Za te zahteve poldejo balkanske države v boj do zadnjega.

Vesile se še niso odločile za kolektivne korake, toda če tudi store to, jim bodo odgovarjale balkanske države, da naj posredujejo pri turški vladi, da izvede zahteve balkanskih držav in tedaj se lahko še v zadnjem trenutku prepreči krvavi konflikt. Na Dunaju so merodajni krogi splošno menjenja, da je

vojna neizogibna.

V Carigradu vlada splošno navdušenje za vojno. Po mošejah pridigajo sveto vojno proti državam, po mestu se vrše demonstracije v prilog vojni in vlada je baje sklenila razviti zeleno zastavo, da tako pokliče vse mohamedanstvo v boj proti kristjanom. Turčija pač nima mnogo upanja, da bi zmagala, vendar pa najbrž vzlic temu ne bo imela velike škode.

Evropska vojna ni izključena.

Evropa je glede na balkansko politiko tako needna, da skoraj ni verjeti, da bi bilo mogoče lokalizovati balkansko vojno. Rusija mobilizira in avstrijske pritožbe kažejo, da se v evropskih kabinetih nabira gradivo za konflikte, ki morejo dovesti tako daleč, da vojna nevarnost ne bi bila izključena.

Vse pripravljeno.

Bolgarska je mobilizacijo izvršila že skoraj popolnoma. Iz Beograda poročajo, da bo tudi srbska armada v ponedeljek popolnoma pripravljena. Prihodnji teden se torej odloči in je torej že v začetku prihodnjega tedna pričakovati odločilnih dogodkov.

Prva bitka med Srbi in Turki.

BELGRAD 4. (Izv.) Včeraj je na srbsko-turški meji došlo do krvavega spopada med srbskimi in turškimi vojniki. Turške pehotne čete so pri Raški in Branji prešle meje v polizvedovalne namene. Srbski vojniki so jim šli takoj nasproti in razvila se je takoj huda bitka, ki je trajala nad eno uro. Boj je končal z zmago srbskih čet — Turki imajo 30 mrtvih in mnogo ranjenec, Srbi so imeli 3 mrtve in 18 ranjenec.

poleg nje zaljubljen narodno pesem. Nato je vzel v roke pero in zložil iz te pesmi slavošpev na Hano. Drugi dan je celo pozabil, ali pa se mu ni dalo iz njegovih sanj arjenj — izkratka, ni šel k banovi inštalaciji, čeprav se je ves svet zgrnil na Markov trg, da vidi slavnost.

Že v ranem jutru je bila zbrana velika množica in so se kočje z gosposko komaj mogle preriti do županijske hiše, v kateri je bila zbornica kraljevine. Vse e hotelo ponovno videti slajno oblečene velikaše, prelase in plemiče, in seveda pred vsemi bana. V zbornično poslopje so hiteli plemiči, mestne deputacije, županijski častniki. Počasne stotnije je dala i cesarska vojska i meščanska četa. Za godbo ene in druge se je nagrmadilo še več ljudstva. Prostora že ni bilo niti toliko več, da bi se mogel obrniti.

Ivan Kotromanić je prišel v dvorano z očetom in stricem. Ko so vstopili, so bili zasedeni vsi prostori okoli dolge zelene mize. Toda veliki župan križevski, baron Bedeković, je opazil Lacka Kotromanića, kakor je vstopil, in je takoj velel enemu navzočih juratov, naj pripelje starega gospoda bliže in mu preskrbi stol. V tem ga je opazil tudi grof Janko Drašković in mu je dal znamenje, da se more stisniti tudi k njemu. Toda Kotromanić se je zopet z znamenjem zahvalil, ker je vedel, da bi se mu moglo zameriti in bogve kako tolmačiti, ko bi sedel v vrsto velikašev, in vedel je, da se Drašković ni spomnil tega. Zato je sedel

BELGRAD 4. (Izv.) Ko je došla v Belgrad vest o spopadu pri Raški in Branji, je nastalo med ljudstvom izvanredno razburjenje. Pašić je izjavil napram novinarjev, da bi ta spopad utegnil biti usodepoln za daljši razvoj dogodkov na Balkanu.

Napredovanje turških čet proti srbski meji.

BELGRAD 4. (Izv.) Turške čete se v velikih masah približujejo srbski meji. Ves promet med Turčijo in Srbijo je ustavljen. Iz obmejnih krajev, osobito iz Stare Srbije prihajajo v Srbijo begunci, ki pripovedujejo, da turški vojniki postopajo zelo grdo s srbskim prebivalstvom.

Zaplenjena municija.

CARIGRAD 4. (Izv.) Srbija je baje danes zopet zahtevala od Turčije, naj dovoli prevoz v Skoplju zadržane municije. — Če Turčija tekom 24 ur ne da dovoljnega odgovora, prekine Srbija diplomatske odnose s Turčijo in odpotuje srbski poslanik Nena-dović iz Carigrada.

Vажne diplomatske konference.

CARIGRAD 4. (Izv.) Nemški in angleški veleposlanik sta danes konferirala dalj časa s Klamil pašo, srbski poslanik pa z angleškim veleposlanikom. Avstrijski veleposlanik je imel tri ure trajajoč pogovor s turškim ministrom zunanjih zadev, potem pa je šel na visoko porto, kjer je konferiral z velikim vezirjem. Po tej konferenci se je zopet sestel z ministrom zunanjih zadev. Tem konferencam se pripisuje velika važnost.

Na Novi Pazar.

SARAJEVO 4. (Izv.) Od srbske meje poročajo, da je v Valjevem, Čači in Užici zbranega 15.000 mož srbske infanterije in 15 baterij gorskega topništva, ki je pripravljeno da vdere v novopazarski sandžak. Mohamedansko prebivalstvo trumoma beži v Bosno.

Gibanje v Turčiji.

CARIGRAD 4. (Kor.) Danes je vladalo na vseh poslaništvi živahno gibanje. Poslaniki so izmenjavali obiske. Angleški poslanik je imel danes daljši razgovor z ministrom zunanjih zadev Noradunghianom.

V Parizu o položaju.

PARIZ 4. (Kor.) Soditi po brzobjah, ki so do sinoči ob 8 dospеле v ministrstvo zunanjih zadev z Balkana, se zdi, da ostane položaj še dva do tri dni nespremenjen.

Manifestacije za vojno v Carigradu.

CARIGRAD 4. (Kor.) Dijaki vseučilišča in drugih visokih šol so imeli v avli vseučilišča velik meting za vojno. Podali so se potem z zastavami, spremljani po veliki množici ljudstva, pred vojno ministrstvo, kjer so vsklikali živijo vojni in peli domoljubne pesmi. Podtanjik vojnega ministrstva se je zahvalil dijakom, ter izjavil, da vlada stori svojo dolžnost. Dijaki so potem po ulicah demonstrirali v prilog vojni. Priredili so ovacije pred uredništvom časopisov in sultanovo palačo. Sultan se je prikazal na oknu in se zahvalil za ovacije. Ko so demonstrantje na svojem sprevodu srečali dragomane poslaništva, ki so se vračali iz palače, kjer so čestitali za sultanovo rojstni dan, so klicali v francoskem jeziku: „Hočemo vojno!“ Grški dragoman in črno-

gorski diplomatski pooblaščenec sta bila sprejeta s klicem: „Doli z Grško! Doli s Črnogoro!“

CARIGRAD 4. (Izv.) Sinoči so se vršile hrupne manifestacije. Demonstrantje so šli po ulicah in vsklikali v prilog vojni.

Črnogorsko dijaštvo se vrača domov.

BELGRAD 4. (Izv.) Tukaj živijo črnogorski izseljenci, zlasti pa dijaki so se vrnili v Črnogoro, da vstopijo v svojo domačo armado.

Srbija proti tujim časnikarjem.

BELGRAD 4. (Izv.) Srbska vlada je sistrirala lokalni promet med Belgradom in Zemunom in to zato, ker inozemski, zlasti pa nemški poročevalci pošiljajo v svet izmišljene in lažne vesti, ki morejo škodovati srbskim vojnim pripravam in ugledu balkanskih držav. Zlasti se odlikuje dunajsko nemško časopisje z najneverjetnejšimi senzacijami in obrekovanji jugoslovanskih balkanskih držav.

Utis carigradskih demonstracij v Sofiji.

SOFIJA 4. (Kor.) Vesti o demonstracijah, ki so se vršile v Carigradu, so vzbudile tu veliko nejevoljo. Demonstrantje v Carigradu so namreč razbili okna bolgarskega odposlanstva, dočim so izpadle vse demonstracije v Sofiji brez vsakih izgredov.

Konfiscirana municija.

BELGRAD 4. (Kor.) Neka ogrska tovarna je poslala Turčiji 18 vagonov voz za artiljerijsko municijo, ki so pa bili ustavljeni na kolodvoru v Belgradu, na ukaz vojne oblasti. Vsled intervencije avstro-ogrškega odposlanca pl. Ugrona pa se pošlje vse nazaj v Zemun.

Romunska izpremeni svoje stališče.

Kabinetna kriza.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) Romunska je mobilizirala dva armadna zbora in govorilo se je, da je ta ukrep bil naperjen proti balkanskim državam. Razburjenje vsled tega vladnega ukrepa pa je v narodu tako zelo rastlo, da je končno danes morala podati vlada svojo demisijo. Vlado prevzame sedaj takozvani močni kabinet.

Prevoz srbske in bolgarske municije skozi Avstrijo.

DUNAJ 4. (Izv.) Dunajski dopisnik „Vossische Zeitung“ poroča, da je zaprosila srbska vlada pri avstrijski dovoljenja za prevoz 212 vagonov municije, ki je bila napravljena za Srbijo na Francoskem, Bolgarska pa prevoz 189 vagonov. Na Dunaju dvomijo, ali bo mogla Avstrija dovoliti prevoz po ogrskih železnicah, ker so železnice popolnoma prenapolnjene. To se pravi toliko, kakor da najbrž ne bo dala dovoljenja.

Novi srbski vojni minister.

BELGRAD 4. (Izv.) Dosedanji vojni minister general Putnik je imenovan za šefa generalnega štaba, za vojnega ministra pa general Bojović.

Priprave na Ruskem. — Izjemno stanje.

KRAKOV 4. (Izv.) Iz ruske Poljske prihajajo glede na mobilizacijo vedno bolj vznemirljive vesti. Mobilizacija je v polnem teku. Vsi državni uradniki so dobili ukaz, naj pripravijo vse, da se prebivalstvo v slučaju potrebe lahko umakne v notranjost države. Na varšavski borzi je danes zavladovala

Pozdravljali so se znanci iz raznih krajev. Po dvorani so šumeli kratki in le mimogrede dočeli pogovori. Županijski častniki so razdajali vabila za današnji slavnostni obed pri kraljevem pooblaščenca škofu, med tem pa so se tudi razdeljevali neštevilni tiskani in litografirani slavošpevi v čast in slavo banu.

Skozi okna, ozaljšana z zastavami, je lila svetloba vedrega dneva, nekoliko zatemnjena po sencah, ki so padale s starih zidov cerkve sv. Marka. Prihajalo je tudi mrmanje množice, zbrane na trgu, kjer se je stiskala glava poleg glave vse do vojaških špalirjev, do železne verige, s katero je bil opasan prostor trdno pred županijsko hišo, da bi imeli skupščinarji prost pristop.

V tem so naznanili možnarji, da prihaja pooblaščenec Nj. kralj. apostolskega Veličanstva.

Izpred vrst turopoljske plemenitaške milice, meščanskih čet in banderijalcev, namješčenih po vseh ulicah po katerih je šel sprevod, se je pokazala v Pivarski ulici najprej stotnja banderijalskih huzarjev, potem Ivan Kotromanić na svojem konju z zastavo v roki. Za njim so sledili drugi plemiči — na konjih in kočijah z ostalimi člani deputacije, za katero je prihajala šeststoročena kočija, ki se je vsa lesketala in bleščala zlata, srebra in stekla, obsijana po solnčnih žarkih. Za kočijskimi okni se je videla skratna obleka in zlata škofovska verižica Njegove Prezvženosti.

PODLISTEK

Osvit.

Slike iz tridesetih let.

Spisal Ksaver Šandor Gjalski. — Prevel A. E.

Mužević pa je bil ves srečen. Prizna val si je, da niti kontesa Oršičeva niti gospa Budročeva niti od daleč niste po lepoti enaki temu divnemu cvetu, ki je vonjal nežnost sramežljive vijolice in odseval obenem vso lepoto vrtnice. Hana je napravila nanj tako globok vtisk, da se ni upal začeti razgovora po svojem navadnem načinu salonskega leva. Bal se je, da bi je ne razžalil in da bi se ji ne pokazal v antipatični obliki navadnega gigerla. In dosti dolgo je potreboval, preden je našel pravo besedo. Končno je rekel nekaj o gospe Lubenčičevi in o doktorju. Hana, ki je ljubila vsakogar, ki ga je ljubil njen oče, je bila že odnekad velika častilka doktorjevih. Zato je tudi sedaj takoj začela braniti doktorja. Mužević se je ugriznil na ustnice in začel povzdigovati doktorja. In tako se je začela zabava med njima.

Kargačević se ni vmešaval v pogovor, preklinjal pa je svojo nerodnost, zavidal Muževića in občudoval Hanino lepoto. Ta večer je prišel pozno domov — pa tudi tedaj ni legel v posteljo, temveč je vzel v roke svojo domačo tamburico in brenčal

prava panika in so kurzi padli za več nego 25%. Prebivalstvo je strahovito razburjeno, tako da so posamezni gubernatorji zahtevali od osrednje vlade, da se proglasi izjemno stanje nad celo rusko Poljsko, kar se zgodi baje dne 7. t. m.

Bivši bolgarski ministrski predsednik o položaju.

SOFIJA 4. (Izv.) Bivši bolgarski ministrski predsednik Malinov se je izrazil napram nekemu časnikarju, da je položaj skrajno nevaren. Bolgarska je šla v svoji potrepeljivosti do skrajne meje, toda sedaj je prepozno. Bivši minister je izrazil upanje, da bodeta vlada in kralj znala izvajati posledice iz mobilizacije, kajti sicer bi se razjarjena strast ljudstva obrnila v smer, ki bi vladi in kralju jako škodovala.

Turška armada.

CARIGRAD 4. (Izv.) Turčija postavi na noge dva armadna zbora. Vahodnemu bo poveljeval Abdullah paša, zahodnemu pa Ali Riza paša. Vrhovni poveljnik bo Džavid paša.

Avstrijska mornarica se pripravlja.

DUNAJ 4. (Izv.) Današnja večernja „Zeit“ poroča iz Pule, da je opažati v pulskem mornariškem arzenalu mrzlično delavnost. Vojna mornarica hoče biti pripravljena na vse eventualnosti. Če pride do česa, bo poveljeval brodovja kot vrhovni poveljnik viceadmiral Anton Haus.

BRZOJAVNE VESTI.

Mirovni pogoji med Italijo in Turčijo.

DUNAJ 4. (Izv.) O pogojih za sklenitev miru med Italijo in Turčijo se v tukajšnjih poučenih krogih zagotavlja, da vsebujejo sledeče glavne točke: Turčija izjavlja, da z ozirom na nevarno situacijo na Balkanu ne more braniti Tripolitanije, in izreka, da smatra Tripolitanijo za avtonomno deželo. Italija izjavlja, da anektira Tripolitanijo, kar Turčija potem molče prizna. Kalifat se priznava in finančno vprašanje je že urejeno. Turčija dobi 120 milijonov.

Potopljen podmorski čoln.

DOVER 4. (Kor.) Prekomorski parnik „America“ je zadel v angleški podmorski čoln B II, ki se je potopil. Od posadke, sestojee iz 14 moških, se je rešil le drugi častnik. Podmorski čoln je z neko flotiljo manevriral v bližini South-Forelanda. Prvi znak nesreče je opazil podmorski čoln „B XVI“, ki je našel družega častnika, plavalčega na vodi. Častnik je bil tako izmučen, da je mogel le še povedati, da je bil čoln preklan na dva dela.

Grehi Avstrije v Albaniji.

Eden urednikov dunajske „Zeit“ je imel pogovor z nekim odličnim voditeljem Malisorov, ki je imel — kakor zatrja dunajski list — istega dne politično konferenco na merodajnem diplomatičnem mestu na Dunaju. Vodja Malisorov je izjavil, da so vsled vedenja Avstrije katoliški Albanci — posebno v Skadru — v veliki nevarnosti, da pride njihovo ozemlje pod črnogorsko oblast. Svojeodobno so avstrijski konzuli dali katoliškim Albancem nasvet, naj se pokore pozivu turške vlade in naj izroče svoje orožje. Katoliški Albanci so sledili temu pozivu. Sedaj pa je turška vlada mohamedanske Albance oborožila, katoliških pa ne!... Posledica je ta, da Turki katolike pobijajo, jim zažigajo hiše in plenijo njihovo posest. Avstrija je s svojim vedenjem — četudi indirektno — provzročila narodno in versko nesrečo Malisorov. Avstrija je tista država, o katere pomoči

so med Albanci največ govorili. Ali ta pomoč je obstojala večinoma le v kakem diplomatičnem očitaniu v Carigradu in v kakem neobveznem nasvetu, ki ga je vsaki-krat dala — Albancem. Resnični uspehi takega zaščitnega postopanja Avstrije — in to še v zadnjem času — imajo jako malo pomena. Albanci so sedaj brez obrambe. Vzeli so jim orožje, glavarje njihovih družin pobijajo sovražniki, njihove koče so upepeljene. Albanski vodja je zaključil: Blizajo se dnevi, da morda že bližnje ure morejo odločiti, za kako politiko se grof Berchtold končno odloči.

Tako albanski vodja. Tudi izvajanja od te kompetentne in Avstriji gotovo ne nasprotne strani podkrepljajo trditve o kratkovidnosti avstrijske diplomacije. To pa dokazujejo tudi reminiscence, ki jih priobčuje v istem dunajskem listu neki „poznavelec Albanije“. „Zastonj so“ — tako pripoveduje — „poznavelec Albanije v letu 1910 in 1911 opozarjali grofa Aehrenthala, naj bi se zavzel za Albance, češ, če ne iz drugega, pa vsaj iz tega razloga, da ne bodo Albanci siljeni iskati zaščite v Črnogori. Grof Aehrenthal pa je odgovoril: „Mladoturki so mi več vredni, nego Albanci“.

Aehrenthal ni bilo možno skloniti do nobenega koraka. Njegov famulus, poslanik v Carigradu mejni grof Pallavicini, pa se je naravnost razsrdil, če je bila v njegovi navzočnosti izpregovorjena beseda Albancem v prilog. Tudi novi minister za zunanje stvari grof Berchtold ne misli spremeniti svojega programa. V minoletem letu je izjavil kralj črnogorski, da njegova dežela ne preneha z zgodovinskimi sporočili gostoljubja katoliškim Albancem; in letos se Črnogora pripravlja za mobilizacijo proti turškim tlačiteljem. Tudi grof Berchtold je bil pozvan, naj reši katolike potrebe obračati se do Črnogore za pomoč. Ali tudi ta poziv je naletel na gluha ušesa. Zato pa bo sedaj težko prepričati katoliške Albance, da jim je Avstrija hotela doslej najboljše. Da, celo tako daleč je prišlo, da so merodajni katoliški Albanci očitali izvestnim avstrijsko-ogorskim konzularnim uradnikom ponarejanje aktov Albancem na škodo Generalnega konzula Zambanija so obdolžili, da je kakor bivši člen avstrijskega generalnega štaba dajal turškemu poveljniku nasvete, kako naj brani Skadar proti Malisorom. Taki so grehi avstro-ogrske politike, ki jih treba popraviti.

Petdesetletnica splitske „Narodne Čitalnice“.

„Narodna Čitalnica“ v Splitu je te dni praznovala 50letnico svojega obstanka, ker je bila osnovana dne 30. septembra 1862. leta. Zanimivo je, da je ustanovni občni zbor otvoril dr. Pavel Kamber z italijanskim govorom, v katerem je poudarjal potrebo, da se čimbolj širi kultura v narodnem jeziku. Svoj govor je zaključil z besedami: „Pr. de dan, ko se jezik naroda dvigne iz žalostne zapuščenosti, v kateri leži in častno mesto sedeti poleg izobraženega italijanskega jezika in se dobrostoječe in ugledne osebe ne bodo sramovali, da si ga prisvoje na privatnih sestankih“.

To prerokovanje hrvatsko-dalmatinskega rodoljuba starega kova se je do danes popolnoma izpolnilo in to gotovo v še večji meri, nego je on to pričakoval. „Narodna Čitalnica“ je bila vedno ognjišče hrvatskega pokreta v Splitu in okolici in zaslug rodoljubov, ki so se zbirali v njenem okrilju, je bila, da je občina Split leta 1882 prešla v hrvatske roke. Prvi hrvatski župan v Splitu je bil takratni predsednik „Narodne čitalnice“ dr. Gajo Bulat.

za prevrat navdušenega mladeniča, dočim pa je Vasja zopet enako nejasen, kakor je nejasna njegova „misel“, ki se je ne upa domisliti. Krepko in odločno začrtana sta kontrasta Ivan in Agrafena. Stotnik Harbinski je precej nepotreben in stvar bi ne trpela dosti, če bi ga tudi ne bilo. — V drugi sliki, sestanku revolucionarjev, imamo samo dva med ostalimi maslini tipi nekoliko močnejše podčrtana značaja: Bjelekin in Malinovega. Bjelekin, voditelj revolucionarne organizacije, trd, zapovedujoč, nasilen, do sirovosti razburljiv, Malinov, izdajalec, čigar izdajstvo je s sovražstvom, „ker ste šli svojo pot tako brez pomisleka, preziraje smrt, a jaz sem se zgrudil na poti“, pač nekoliko preohlapno motivirano.

Drugo dejanje, ena sama slika: Saša, ki ne veruje več v moloha človeštvo in noče več sodelovati pri „novostih, nepotrebnih krvavih burkah“, glavna oseba „žalotgre“, edina, četudi le rahla vez med vsemi slikami, oziroma dejanji, ki bi vzlic tej vezi moglo biti vsako zase, nekoliko razširjene popolnoma samostojne enodejanke.

Tretje dejanje: kopija drugega, nadaljevanje Sašove izpovedi in dušnega boja, deux ex machina Agrafena s kazaki, par strelcov, kocke.

Kako so igrali?

Priznati se mora, da je komad za uori-

Otvoritev naše šole

pri Sv. Jakobu.

V soboto 12. t. m. se vrši slovesna otvoritev nove šole družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu. Ob 9. je slovesna služba božja v župni cerkvi sv. Jakoba, ob 9.30 pa se blagoslovi novo šolsko poslopje, ter položi sklepni kamen.

Šolska mladina naj se zbere pred 9. uro pred šolskim poslopjem (učenci in učence prvih razredov le v spremstvu svojih staršev), od koder odide pod vodstvom učiteljskega v cerkev. Po službi božji se zbere šolska mladina v postrani telovadnici, povabljeni gostje pa v dvorani, določeni za blagoslovljenje sklepnega kamena.

Zaradi ogromnega števila otrok ne bo ta dan šola pristopna širšemu občinstvu, zato so pa povabljeni starši, da si v nedeljo od 10. do 12. predp. in od 1. do 3. popoldne ogledajo krasne šolske prostore. Redni pouk se začne v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 8. jutraj.

Poziv srbskim državljanom.

Tukajšnji kraljevi srbski generalni konzulat nas je naprosil, da objavimo sledeče: Srbski generalni konzulat v Trstu je prejel od kraljeve srbske vlade v Beogradu ekspresni nalog, da pozove vse srbske državljane, vojne obvezance in nabornike, da nemudoma odpotujejo v Srbijo in se javijo pri svojih vojaških poveljstvih.

Domače vesti.

Politično društvo „Edinost“ bo imelo jutri javen shod, kateri je po videzu zadnjih let določen za to, da se na njem razpravlja o predmetih zunanega društvenega delovanja. Drugo nedeljo, dne 13. t. m. bo sledil potem redni občni zbor, ki je namenjen notranjim društvenim stvarim.

Jutrišnji shod naj bo torej nekaka letna revija, ki združi poročilo o našem političnem delu v zadnjem društvenem letu z razpravo o tem, kako naj se to delo nadaljuje v bližnji bodočnosti.

Slovenci iz mesta in okolice! Prihite polnoštevilno, udeležite se prevažne razprave o našem letnem političnem obračunu in proračunu.

Imenovanje. Trgovinski minister je imenoval pošnega kontrolorja Ernesta Nastrana za višjega pošnega kontrolorja.

C. kr. namestništveni svetnik. Minister za notranje zadeve je potrdil c. kr. okrajnega glavarja dr. Emilija Fabrizija kot voditelja c. kr. namestništvenega svetovništva v Trstu.

Kdor drugim jamo koplje. Neki slovenski list ima to posebno veselje, da kjer le more in kakor le more zbada in napada naš list. Ko ne najde drugega, pa kritikuje jezik, ki ga pišemo pri „Edinosti“. Če se spodtika nad kako tiskovno ali jezikovno napako v dnevniku človek, ki nitna pojava o urejanju dnevnika, ki se piše in ureja po noči, tega niti ni zameriti, da pa to delajo ljudje, ki so sami žurnalisti in ki sami streljajo dan za dnem jezikovne in druge — kozle, se neha res že vse!

Te dni se je namreč omenjeni list spodtikal menda na nas, da smo rabili izraz „da se dvigne zaplemba“, ter vprašuje, kako se zaplemba dvigne. Nečemo se tu prerekati, če je ta izraz pravičen ali ne, ugotovimo pa, da omenjeni izraz sploh rabijo naši juristi. Zanimivo pa je, da je ta list omenjeno, na našo addresso naslovljeno notico zaključil s sledečim vprašanjem: Ali ni mogoče varovati naš jezik pred takimi „kozli“.

Mi pa vprašamo: Ali ni mogoče slovenskih žurnalistov obvarovati pred takimi — kozli!

Nepremišljena konkurenca CM užigacem. Narodno občinstvo opozarjamo, da so se cene užigalica CMD v toliko znižale, da prodajalci nimajo več izgovora, da pri teh užigalicah manj zaslužijo kot pri drugih. Obenem je založnik nakazal CM družbi zopet znesek 1500 K. Narodno občinstvo se tudi naj ne dá motiti vsled nove, reči smemo, lahko mišljeno ustvarjene konkurence z dijaškimi užigalicami. Naj si konkurenca ne obetajo prevelikih dohodkov, vendar pa zna biti naša prepotrebna šolska družba občutno prikrajšana v dohodkih.

Danes zvečer ob 8 in pol bo v veliki dvorani „Narodnega doma“ koncert poveskega društva „Trst“. Koncertu prisostvuje gospod komponist Viktor Parma. Sedeži so v predprodaji danes ves dan v „Narodnem domu“.

Predavanje dr. Ivana Laha, ki se je imelo vršiti jutri v veliki dvorani „Narodnega doma“, mora odpasti radi shoda političnega društva „Edinost“.

Cvetilni dan v Šklednju. Ker se marsikomu ulegne dozdevati čudno, kako da se je v Šklednju — ki je najboljudejši kraj v tržaški okolici — skupilo za cvetje le kron 272 34, torej v primeri z drugimi vasmi znatno manj, bodi povedano, da se vsled nepredvidljivih ovir ni pričelo razprodajanje cvetlic že v soboto kakor drugod, ampak še le v nedeljo ob 3 in pol popoldne. Za nabrano svoto pa gre prva zahvala brhkim prodajalkam kakor: Karmeli Sancin (Tičkovca) Liziki Vizintinovi, Milici Sancin (Drežčeva) iz Zorki Godina (Berdonovi).

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi danes zvečer v „Narodnem domu“ istotam plesno zabavo o priliki odhoda v vojaške vojničane. Pristop na ples ima lahko vsak. Začetek ob 7 zvečer. Kdor pa se ne udeleži te zabave, pa naj gre na koncert pevskega društva „Trst“, ki se bo vršil nocoj ob 8.30 v „Narodnem domu“ v Trstu.

Veselica „Zveze jugoslovanskih železničarjev“, katera se bo vršila jutri, dne 6. t. m., ob 4 popoldne v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu ob vsakem vremenu, obeta mnogo zabave. Dolžnost vsakega slovenskega železničarja je, da se gotovo udeleži imenovane veselice. Obenem pa vabimo tudi vse zavedno slovensko občinstvo, da nas počasti s svojo udeležbo in na ta način pripomore godbenemu in pevskemu odseku ZJŽ do nadaljne vstrajnosti. Torej v nedeljo vsi v Rojan.

Slovensko gledališče.

Jutri v nedeljo zvečer se vprizori prva opereta v tej sezoni, in sicer Lehárjeva opereta

„GROF LUKSEMBURŠKI“.

Dasl se je ta prekrasna opereta vprizorila — sicer le trikrat — koncem minole sezone, jo gotovo vsakdo radostno zopet pozdravlja na našem odru. Namen, da bi se pričelo takoj z novo opereto, se ni mogel uresničiti, ker se je vsled preuredbe v dvorani marsikaj zakasnelo.

Prihodnja operetna noviteta pride pa na vrsto že v četrtek, dne 17. t. m.

Jutrišnja predstava velja za abonente A. Vstopnice je dobiti vsak dan, predpoldne in popoldne pri gledališki blagajni.

Listnica uredništva.

Roja n. Brez podpisa — vkoš. — So v rai nš če. Potrpljenje, že pride na vrsto.

lahko malo bolj stotniški — smo imeli potem menda same novince. Gg. Gabrščku (Fiodor) in Pregarcu (Vasja) prav radi priznamo, da sta se pošteno potrudila in tudi primeroma dobro izvedla svoji ulogi. Treba je seveda še vsestranske pile, vendar pa — dobra volja in menda tudi sposobnost za napredek ne manjkata. Ivan g. Kovačiča je bil mestoma le premrz, v splošnem pa primeren ostalim. Pozabljal je le, da si je „izpehnil“ roko. Gg. Golob (Štefkin), Klobučar (Vrbenko), Kanc (Ratski), Brehnan (dr. Spielmann), Gruden (Miko), Lah (Rolic) so po svojih najboljših močeh storili svojo dolžnost.

Zenske vloge so vse le epizodnega značaja. Gg. Dragutinovičeva je izborna podala staro Agrafeno, ki je bila, odkrito rečeno, najbolje pogojena uloga v celi igri. Gg. Ličičeva je bila v ulogi Njute prav ljubka. Želimo jo le videti v večji ulogi. Gdč. Kovačičeva je kot novinka podala Nino Aleksandrovo dosti dobro in upamo, da nam postane prav dobro potrebna moč.

V splošnem bi želeli, da izrazi, kakor „pljana svinja“, „mrha“ itd. ne bi prihajali na oder vzlic Birinskemu in Kristanu. Oni poulični hrup v tretjem dejanju naj bi ne bil tak, kakor da bi človek poslušal kapucine moliti brevir.

Inszenacija in režija dobra. — r.

PODLISTEK.

„MOLOH“

Si ka iz ruske revolucije. Spisal Lev Birinski. Preložil Etbin Kristan.

Etbin Kristan, ki je prevel to delo, je menda napisal pod naslov — „žaloigra“ v treh dejanjih. Ne vem, ali je povzel to po originalu, ali je to njegova iznajdba; gotovo pa je, da je „Moloh“ mnogo bolj označen s „slikami“ nego z „aloigro“, kajti „Moloh“ je pač žaloigra po vsebini, po tvarini, če se pa oziramo na to, kako je obdelal Birinski to stvarino, je pa treba reči, da je naslikal res le par slik brez prave notranje zveze med seboj, slik, ki se mu niso niti najboljše posrečile same v sebi. Dejanja je na odru zelo malo, vse se godi zunaj, na odru je edino le medel odsev teh dejanj, kolikor odsevajo iz govora nastopajočih oseb.

Prvo dejanje kaže dve sliki: Ramusovega rodbino, razdeljeno v dva tabora, stari konservativni in mladi revolucionarni, ter sestanek revolucionarjev. Prva slika je slabo črtana, Ramusov sam v negotovih, njegova soproga Nina Aleksandrova v še negotovjših obrisih. Kaj in do je Njute, ni mogoče vedeti. Precel čista je risba Fiodora, odločnega.

Danes ob 8¹/₂ zvečer KONCERT pevskega društva „Trst“
v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu.

Tržaška mala kronika.

Trst, 4. oktobra 1912.

Žrtev burje. Danes popoldne okoli pol 2 je 32-letni voznik Štefan Petkovič peljal prazen koš na postajo južne železnice. Stal je v košu pokonci. Kar potegne močna burja. Sune je bil tako močan, da je preznrl koš z voznikom vred. Nesrečnež je priletel z glavo ob kamenit tlak in ostal na mestu mrtve. Po izvidu sodne komisije so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Justu.

Potepuh. Na obrežju del Mandracchio so ponoči aretirali zaradi potepuštva 31letnega kovača Frana Želata iz Sv. Petra na Krasu.

Pohotnež Josip Kermolj, star 30 let, doma iz Komna, pek, stanujoč v ulici S. Maurizio št. 4 je snoči hotel posiliti svojo lastno hišno gospodinjko, ki se mu je ubrala še le tedaj, ko ji je nekdo prihitel na pomoč. Pohotneža so ovadili policiji, ki ga je aretirala.

Zaradi javnega pohujšanja je bil večera aretiran 50letni Franc Bobek iz Postojne.

Ker se je povrnila v Trst v zvezi temu, da je bila izgnana, je bila snoči aretirana 29letna Marja Boštjančič iz Ljubljane, stanujoča v ul. della Tesa št. 1.

Društvene vesti.**Tržaška sokolska župa.**

Skupna redna telovadba župnih vaditeljskih zborov: V soboto ob šestih zvečer: Članice. Pridite polnoštevno! Na zdar! Načelnik.

Pevski zbor „Zvezd Jugoslovanskih Železničarjev“ ima danes zvečer ob 8 glavno vajo za nedeljski nastop. Vsi pevci so vladno vabljeni, da se gotovo udeležijo te glavne vaje.

Trgovsko izobraževalno društvo vabi svoje člane za jutri, v nedeljo ob 9 in pol dopoldne na kratek pogovor v društvene prostore.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico vabi svoje člane na sestanek jutri 6. t. m. ob 11 dop. v trgovski šoli na Acquedotto k posvetovanju o urniku meščanske šolskega kurza. Določile se bodo vse podrobnosti tega kurza, zato je udeležba interesiranih potrebna. Predsednik.

Vodstvo pogrebne družbe pri Sv. Jakobu ima svojo redno mesečno sejo danes, dne 5. oktobra ob 8 zvečer v gostilni Jadrin. Člani, ki so zaostali z mesečnino, so vabljeni da pridejo s koljičico listotaka se vabijo družinski očeti, ki še niso upisali svoje družine v to prepotrebno društvo, da to store. Vpisuje se vsako prvo soboto v mesecu.

I. Vojaško-veteransko društvo cesar Franc Josip I. priredi, kakor je bilo že naznanjeno v nedeljo 6. Oktobra t. l. VI. cesarsko streljanje na vojaškem strelišču v Bazovici.

K tej veliki slavnosti so podarili: Njegovo veličanstvo Cesar Franc Josip I. 20 dukatov, nadvojvoda Franc Ferdinand štiri dukate nadvojvoda Fridrih 10 dukatov, nadvojvodinja Marija Jozefa eno dragoceno zlato uro, nadvojvoda Reiner 100 kron v zlatu, c. kr. namestnik princ Hohenlohe eno dragoceno zlato uro, kot častna darila, dalje so darovali lepa in dragocena darila generalni major Krauss Elslago, c. in k. IV. bos. herz. pešpolk 32. III. Batajon c. i. k. peš. polka št. 97, orožniški častniški klub, častniški klub c. i. k. vojaške provijantne za lože, gospod Dreher, posestnik Zajonc, grof Dubsky, gosp. Tronjer in več drugih častnih gospodov.

Vsa častna darila so izpostavljena v oknu uniformirske zaloge Back in Fehl v ulici Acquedotto št. 12.

Pri posebno slabem vremenu se preloži streljanje na prihodnjo nedeljo.

Nar. del. organizacija.

Vsem odborom skupin „N. D. O.“ se naznanja, da se vrši jutri v nedeljo ob 9 dopoldne važna konferenca v društveni dvorani, ul. Sv. Frančiška, 2. Konferenco sklicuje centralni odbor N. D. O. in jej imajo pravico prisostvovati samo odborniki in namestniki skupin NDO za Trst, odborniki, namestniki, nadzorniki, pregledovalci računov, člani razsodišča centrale N. D. O., ter vsi zaupniki N. D. O. Nujno potrebno je, da se konference udeležijo vsi, ki so tu povabljeni.

Centralni odbor NDO v Trstu.

„Zarja“ se jezi, ker je skupina pekovskih pomočnikov pozivljala v „Edinosti“, slovenske pekoveke mojstre, naj pošljejo svoje narodne pekoveke pomočnike na zborovanje v NDO. Dobro. Zakaj pa se je socialnodemokratska pekovska organizacija obrnila na vse pekoveke mojstre s ponižno pismeno prošnjo, da naj podpišejo njihovo (socialnodemokratično) posredovalnico dela? „Zarja“ je udarila sama sebe po zobeh.

— Delavci plavžev in čistilnice petroleja na shod, ki bo danes točno ob 6.30 zvečer v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju. Dnevni red: 1) Delavstvo plavžev in čistilnice petroleja, 2) Zadeve „Nar. delav. organizacije“, 3) Slučajnosti. — Delavci, vabimo vas, da pridete

na ta važen shod polnoštevno. Agitacija naj gre od moža do moža, kajti čas je resen.

— Odbor zidarske skupine NDO opozarja slovenske zidarje, da se udeležijo veselice bratske „Zvezd Jugoslovanskih železničarjev“, ki bo v nedeljo v Rojanu.

— Zidarjem naznanjamo, da se vpisujejo novi člani v uradu NDO, ul. sv. Frančiška, 2.

Kdor še ni vpisan, naj se vpiše takoj. Opozarjamo, da se bo NDO potegovala samo za organizirane zidarje, kakor dosedaj. Kdor izgubi delo radi socialnih demokratov, dobi 2 K na dan podpore.

— Urad NDO pri Sv. Jakobu bo odprt ob sobotah od 5—8, nedeljah od 10—12 dopoldne in ponedeljkah od 7—8 zvečer. Vsak delavec pri Sv. Jakobu naj blagovoli plačevati zanjaprej članske prispevke v tem uradu.

— Brezposelnih pekovski pomočniki naj se obračajo zanjaprej na posredovalnico dela NDO. Zato se takoj vpiše v NDO vsi slovenski pekovski pomočniki.

— Slovenski delavci! V torek, 8. oktobra, ob 7 zvečer se otvori socialni tečaj NDO. Od 7—8 predava dr. Kisovec o predmetu: „Zavarovalnice zoper nezgode in njih poslovanje.“ Od 8—9 dr. I. Šemrov: „O kapitalizmu.“ Predavanja se bodo vršila redno vsak torek in petek od 7—9 zvečer. Delavci, pridite na prevanja v častnem številu!

— Shod zidarjev, ki se je vršil predvečernjim v dvorani NDO, je bil pravi protest proti neusmiljenemu postopanju socialnih demokratov s pomočjo posredovalnice dela napram ubogim slovenskim zidarjem. Predsedoval je tov. Verčon, poročal pa tajnik Brandner. Govorila sta tudi tov. Sajina in Pregarc. Po shodu se je precejšnje število socialnih demokratov vpisalo v NDO.

— Vsak delavec, ki je član NDO, naj si nabavi brošuro NDO, ki se dobiva v uradu, ul. Sv. Frančiška 2 in stane 12 vin. Brez te brošure, v kateri so tudi pravila NDO, bi ne smel biti noben slovenski delavec.

Vesti iz Goriške.

Iz Tolmina. Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je priredila v soglasju moške podružnice v Tolminu v nedeljo cvetlični dan. To gibanje pri krasnem vremenu, to napravljajanje, to fehtanje cvetic, je bilo vse tako zanimivo. Pa kedo bi jim ne dal cvetic, ko pride k tebi lepa ama, dražestna gospodična; saj smo jim dajali še krone! Pa kako so znale! Ko so že v soboto nefehtale zadostno cvetic, razdelile so si Tolmin v več okrajev, kakor je razdeljen Dunaj. V nedeljo so se fejt napravile in hajd po dve in dve po svojem okraju. Nobenega niso izpustile, niti Jerce ne. Tudi kmečki fantje, ki so prihajali k maši, so morali kupiti cvetlice. Edna je nosila in prodajala cvetlice, druga jej je pa sicer pri prodaji zdatno pomagala kot mešetarica, a v glavnem basala v mavho desetice in krone. Pridne so bile vse, prav pridne. Vendar so nekatere v svojem okraju nabrale več nego druge v svojem. Kakor je pač bil okraj obliuden in radodaren. Vsa čast tukajšnjim gg. častnikom, ki so mnogo darovali za ubogo mladino. Vsega skupaj se je nabralo 330 K. Bog plati vsem!

Visoki gostje v Devinu. V torek popoldan ob 4 se je pripeljal z avtomobilom iz Miramara portugalski eks-kralj Manuel z nadvojvodinjo Marijo Jozefo in spremstvom v Devinski grad. Visoka gosta sta bila povabljena od knežnje Thurn-Taxis na čaj ter sta se vrnila ob 6 zopet v Miramar.

Intimen pogovor. — Klerikalna „Eco“ pozna jako dobro razmere na goriškem magistratu. Z ironijo slika razburjenje libe ralonov vsled ukaza namestništva, da so občinske volitve odgodene: „Težki oblaki so zakrivali nebo, le tupatam se je priplazil kak solnčni žarek na... Argantovo polje. Poleg šotora poveljnika („grrran capo“) je bila gnječa svetovalcev, pretorijancev in sužnjev...! Vprašam „schlava“, kaj pomenja ta dirindaj? „Grrran capo“ je poklical vse zastopnike pa—patrje, da jim naznani jako razburljiv dogodek“. Tako mi je odgovoril suženj, in jaz sem prisluskoval zborovanju. „Poslušajte dragi prijatelji, barbarji imajo zloben namen, napasti „moje“ najdražje mesto; ne samo s silo ga hočejo zasesti, ampak, tudi z zvijačo, 268 oborožencev (razveljavljenih reklamacij: 268) se je že hotelo priplaziti z zvijačo v naše mesto, pa radi nadzorstva mojega prijatelja Pierota (neki goriški odvetnik) smo jih potisnili nazaj. Vendar je nevarnost blizu, posebno kar se tiče pozicije mojega (dragega Roberta in Gigija, (oba mestna svetovalca)! — Vsi morajo izvršiti svojo dolžnost, da ne pade moje mesto v roke barbarjev!“ — Sledil je županovemu, pardon, govoru „grrran capo“-ta buren aplavz, a kar nakrat je vse utihnilo. Kaj se je zgodilo? „Schlavo“ je stopil v šotor in oddal je za pečateno pismo, na pečatih dvoglavi orli. „Capo“ odpre z jezo pismo in zavpije: „Naredili so nam jo!“ „Kaj?“ zavpije razjarjeni Ahil (podžupan). „Da, naredili so jo nam ti barbarji, dovoljen je vstop v naše mesto ozim „268“. Razjarjeni Ahil kriči: „Izdajal!“ Veliki Robert razbija. „Naj gre Capo z Ahilejem v Trst“, svetuje neki možičelj. „A sedaj ni vlakov“ mu odgovorjajo.

Paroplovna družba D. Tripovich & Ci. Trst**Ekspresno Trst-Benetke in nazaj**

po morju.

Prevoz v 3 urah s krasnim in zelo hitrim parnikom na turbine

s tremi vijaki

„VENEZIA“

s tremi vijaki

opremljenim z vsem modernim komfortom ter s saloni I., II. in III. razreda.

Odhod iz Trsta: vsaki dan ob 8 zjutraj. — Odhod iz Benetk: ob delavnikih ob 2 popoldne, ob nedeljah ob 9 zvečer.

VOZNE CENE:

Iz TRSTA:

Tja: I. razred K 12-40; II. razred K 8-40; III. razred K 5-40.

Iz BENETK:

Tja: I. razred Lir 3-—; II. razred Lir 8-50; III. razred Lir 5-30.

Tja in nazaj (veljavno 15 dni)

I. razred K 18-50; II. razred K 12-50; III. razred K 8-20.

I. razred Lir 19-—; II. razred Lir 13-—; III. razred Lir 8-50.

Nedeljski izlet Trst-Benetke in nazaj:

I. razred K 12-—; II. razred K 9-—; III. razred K 6-—.

FINA BUFETNA POSTREŽBA.

Vozni listki se prodajajo: V TRSTU: pri Mandel & Co, menjalnica, Borzni trg št. 12; P. Christofidis, potovalna agencija, Palace Hotel; Urad za potovalce Avstr Lloyd. — V BENETKAH: pri Radonicich fu D. Piazzeta San Marco; Agencija Avstr. Lloyd, Riva Schiavoni. — Listki se razun tega lahko kupijo tudi v družbini kočici v Trstu na pomolu S. Carlo — v Benetkah v Racino San Marco.

Pridržan preklc in premembe na podlagi službenega pomorskega pravilnika.

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Praži

Rezervni fond K 53,758.285-24.

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 115,390.603-61.

Dividend se je doslej izpl. K 2,598.081-85. Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vltomu. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21-47.

Veliko presenečenje!

Nikoli več v življenju take prilike! 600 kom. za samo K 380.

Krasna pozlačena prec. ura na sidro z veričico, natančno iodoča s triletnim jamstvom, moderna svilen kravat za gosp. de, 3 komadi finih žepnih rut, 1 kras. gosp. prstan, s ponar. kamnom, 1 krasna eleg. damska garnitura, obstoječa iz krasnega koljeja iz orient. biserov, mod. damski okrasek s patentno zapono, 2 eleg. damski zapenci, 1 par uhanov, 1 krasno toaletno žepno zrcalo, 1 usnjate denarnica, 1 par manjših gumbov, 3 stop. double s pat. zaponi, 1 eleg. album za razglednice, najlepše na svetu, 3 šaljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 1 ljubimski spisovnik za go spode in dame, 20 kom. korespondenčnih predmetov in še 500 rabljivih, potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro vred. ki je sama toliko vredna, stane 3 krone 80 vin. Pošilja proti povzetju dunajske razpošiljalna trvdka Ch Jungwirth, Krakovo št. 47.

NB. Pri naročbi dveh avojev se priloži an gleška brivna britev prve vrste. Za neugajajoče se vrne denar.

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovjše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Združ. parnih mlinov „Hnngaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usorci se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjavi: ALBERTO FINZI, Trst.

Dr. Pečnik

(Dr. PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2—1 & 7—7 1/2.

MATERE! — Ako hočete imeti

zdrave in močne otroke, dojte jih same in uporabljajte za zboljšanje in pomnoženje lastnega mleka

„ELLOLO“

zelo okusen izdelek, priporočen in predpisan od mnogih zdravnikov. Ta izdelek odpravlja vsled svoje izborne hranilne moči bolezni, ki so jim podvržene matere, ki same dojiijo namreč vrtenje in bolečine v glavi, v hrbtu itd. Številna zdravniška spričevala.

Prodaja se v vseh lekarnah.

Glavna zaloga:

lekarna „GALENO“, VIA S. CILINO - TRST.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =**Dr. J. Čermák V. Tuscher**

zobozdravnik konces. zobni tehnik

— TRST —

ulica della Caserma šte. 13, II. n.

BRIVEC

Andrej Rojic

TRST - ULICA ACQUEDOTTO št. 20.

Higijenična in dobra postrežba. Se priporoča za obisk.

„Vam pa jaz posodim avtomobil. Plaćajte mi bencin in 10 K odškodnine za pnevmatike.“

Do tu „Eco“-ve informacije, ki so jako natančne. Župan se je odpeljal že isti večer z Ahilejem v Trst, naj vendar namestništvo zavrne že ugoden priziv Narodnega odbora radi onih zavrnjenih pritožb 268 barbarskih volilcev.

Vesti iz Istre.

Padena pri Piranu. Pri nas se more reči, da so razmere podobne hrvatskim ali pa turškim. V naši vasi je več oseb naročenih na „Edinost“ in druge časopise, ki pa nikdar ne prihajajo o pravem času. Celi tedni ni nič, potem pa privandajo nekateri iz Pedene (Pična) nekateri in Baderna, Paderna in bogve od kje še vseh drugih krajev, ki začnajo s črko P. ali B.: v Padeno priromajo šele ko jih nikjer druge nočejo. Pa tudi iz drugih krajev prihajajo k nam, posebno pisma, s slovenskimi naslovi. Kdo je temu kriv? Menda slovensčine ne morejo poslati. Pri nas so večinoma kmetje, pa vendar znajo vsi dva ali tri jezike, ali ni sramotno, da uradniki ne znajo več ko enega? Zakaj so študirali? Menda vendarne zato, da bi ovce pasli!

Ze lansko leto je bila objavljena za Padeno poštna nabiralnica. C. kr. poštno ravnateljstvo odgovarja, da je vse odrejeno, da dobimo kmalo poštno nabiralnico, a ta vendarle noče priti. Kdor ima kaj opraviti s pošto mora razbiti par železnih podplatov preje nego pride od nas do katkega poštnege urada. „Edinost“ od 8. septembra sem dobil šele dne 29. septembra, to je po treh tednih!

Padena stoji takorekoč na vodi, pa kljub temu smo že v zadregi: že ni par mesecev dežja. Naši signori nam zmiraj obljubljajo, da bodo preskrbeli in nam pomagali narediti vodovod. Vsakokrat, kadar so volitve, pridejo nekateri gospodje nekaj mazat, pa pravijo „il disegno è già fatto“. S tem so res parkrat oslepili nekateri. Pri zadnjih volitvah so zopet prišli in obetali kar potrebujemo. Pa to pot so se ljudje že spametovali, in gospoda je šla z opečnim no som domov. Ljudje pa so postali mirni, ter se ne sliši več toliko hujkanja zavoljo „partitov“. Toliko si prizadevamo za šolo, a vse zastoji. Dokler nas vladajo Piranci, šole ne dobimo, če ne na isti način kakor so jo dobili pri Sv. Luciji. Občina gotovo ne bo pomagala če nečemo laške šole.

Govorilo se je tudi, da se ustanovi nova občina in to za tri davčne občine: Kaštel, Korte, St. Peter-Padena-Novavas, kjer je izključno slovensko prebivalstvo, razen Furlana Spizzamiglio iz Kaštela. S tem pa seveda ne bo nič, dokler ne pride do splošne razdelitve družin. Pri nas smo imeli tudi tistega velikega učitelja Soviča (Sovich). Rekel je, da ne pride več na letovišče, češ da mu zdravniki priporočajo bolj hladne kraje, na pr. Kranjsko. Prodaj je tudi zadnji kos svojega zemljišča. Menda ne pride več mešetarij za Lahe, kar tudi nihče ne želi in ne bo nikomur žal.

Privilegirana italijanska sodrga v Žminju. (iz Žminja) Naši istrski Italijani so že znani po svoji drznosti in nesramnosti, a oni v Žminju so še posebni unicumi. Dovoljeno jim je vse, za njih oblastni sploh ne eksistira. Vse noči rogovilijo po vasi, posebno pa v njih gnezdu, ki se sicer imenuje „restaurant“, dasi je še slabša nego druge gostilne. Imamo tu sicer tri orožnike, ki pa ne čujejo ponočne krika, rogovilenja in streljanja z revolverji.

Pred par dnevi se je neki član te italijanske družali vračal piljan domov in se pri tem pobil. Naslednji dan ga je bilo sram, pa je hotel iz piljanca postati narodni mučenik; možakar je namreč pripovedoval, da so ga Hrvatje napadli s kamenji! Bi je celo tako nesramen, da je ovadil nekega Hrvata, češ, da ga je ta nabil. Naš človek pa je dokazal svoj alibi in bil seveda oproščen.

Ta slučaj pa žalibog ni osamljen, temveč se naši Italijanaši v boju proti Hrvatom ne sramujejo niti najostudnejših in najpodlejših sredstev. Preti celo žminjskim Hrvatom, da jih bodo vse pobili, niso pa to le prazne grožnje, ker so med njimi tudi ljudje take narave, da bi bili v stanu to tudi napraviti! Med to sodrgo so notorično nesramni ljudje, poleg tega še regnikoli, ki pa imajo kljub temu orožni list, katerega dobè brez težave. Nekega dne so ti ljudje napadli nekega uglednega Hrvata celo v sodnih prostorih, v prisotnosti več c. kr. državnih uradnikov! Nekaj dni pozneje pa so med sodno razpravo zagrozili nekemu Hrvatcu, da se mu osvete z revolverjem, ker je pričal proti njim. Vse to je prošlo, ne da bi se jih bilo ovadilo, a nazadnje so vendarle Hrvatje vsega krivi!

Pred približno enim mesecem se je zbrala vsa ta četa, ter šla korporativno v Rovinj, da spremlja kakor na ženitovanje enega svojih članov, ki je imel odsedeti šestmesečno ječo, ker je lansko leto v družbi z drugimi vrednimi pajdaši nabil brez razloga nekega zelo mirnega hrvatskega seljaka. Pa volk menja dlako, a ne naravi. Tako so rogovilili tudi v Rovinju, kakor so to navajeni v Žminju. Toda tu so jo skupili. Celo njih lastnim bratcem se je zdelo preveč, pa so jih rovinjski Čožoti utaknili v luknjo.

Da se je kaj takega dogodilo v Žminju, bi se bilo seveda reklo: Hrvatje so krivi!

Objavljamo vse te abnormalnosti, ter opozarjamo, da si bo narod sam poiskal pravice, ako to ne preneha. Za vse posledice pa bodo odgovorni oni, ki niso za časa poskrbeli za mir.

Ljubitelj miru.

Mali oglasi

Lepa, zračna soba, se odda enemu ali dvema gospodoma pri mirni družini. Pendice di Scoreola 592 blizu Villa Sai Bene. 2116

Trgovski pomočnik išče službe. — Cenjena pisma se prosijo pod „Dober prodajalec“, glavna pošta. 2123

Soba meblirana se odda takoj. Ulica Commerciale 14, II, vrata 4. 2125

Šivilja se priporoča sloverskemu občinstvu. Izvršuje vsako delo pod jamstvom. Ulica della Guardia 31, II. nad. Amalija Pestelj. 2126

Dve sobi meblirani, s tremi posteljami, se oddajo v najem. Rojan, Vernicelli št. 466. 2127

Prodajo se vsaki sodi od 3 do 7 hl iz hrastovega lesa pri Filipu Ivanševiću. 2128

Opozarjamo slavno občinstvo, da se je otvorila trgovina z usnjem in čevljarstvi potrebščinami v ulici Belvedere št. 49 v Trstu. 2128

Makulaturni papir se prodaja v vsaki množini. Zglasiti se pri upravi Edinosti. 2040

Sodi vinske rabljeni od 100 do 650 litrov, novi od 100 do 700 litrov, tri po 20 hl se prodajo. Sodar, Campo Marzio št. 14. 2005

Naznanja se, da se nanovo odpre mesnica na cesti med Opčinami-Banami, kjer bom podpisani osebno stregel. Cene zmerne. Udani Karl Vatto, mesar. 2100

Fotografa Antona Jeriča naslov: Trst, ul. delle Poste 10, Gorica, Gospodarska ulica 7. 4449

Knjigoveznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigovoznica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vse knjigoveške priprave in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1716

Nova krojačnica. Priporoča se slavnemu občinstvu IVAN GORUČAN v Trstu, ulica del Rivo št. 17, II, vrata 9.

Delav. konsumno društvo pri Sv. Jakobu v Trstu

razpisuje službo

gostilničarja

Ponudniki morajo imati imeti gostilniško obrt v popolni oblasti in se obvezati za vzdrževanje izborne kuhinje. Varščina in druge obveznosti — po dogovoru. — — —

Zapečatene ponudbe naj se pošljejo odboru do konca tega meseca.

AL GRAN MERCURIO

Trst, ulica Giacinto Gallina št. 8.

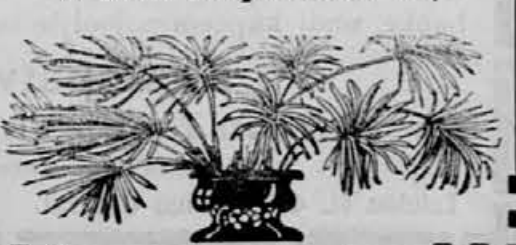
Pripela je velika nova pošiljatev oblek za moške in dečke, raglanov in povrnikov v bogati izbiri. SOLIDNO. — ELEGANTNO. — POCENI.

Ako hočete olepšati sobe in stanovanja,

kupite umetne p lme krasne od K 3 — naprej čudovite šope umetnih cvetlic od K 3 naprej, steberčke iz matagonija po K 6 —; sohice, akvarije z rdečimi ribami, ter z zrcali in urami in različne druge lepe predmete. Povprašajte namo v novi trgovini

v ulici Acquedotto 41,

Matija Bulić

priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Ai buoni amici“ ulica Belvedere št. 39, točilnico vina in piva

z raznimi mrzlimi jedili v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1,

gostilno „Al buon Almissan“ v Rojanu, ul. Montorsino 3,

točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ul. Perarolo št. 342 (hiša Ščuka).

Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša ter pivo.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11—12

Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Svojo higijenično brivnico priporoča slav. občinstvu

A. ŠEBEK,

brivec

TRST, ul. G. Carducci 9.

Priporoča se slovenska šivilja

TRST

ulica Barriera vecchia 33

vrata šte. 13.

NUOVO

Hôtel Provinciale

(Novi deželni hotel)

Trst, largo Santorio 4 (Färneto).

40 sob, električna luč, ves komfort, stroga snaznost. — Cene zmerne.

ALOJZIJ SKERL.

Za veletrgovino se iščeta

kletar in sodar

Prvi mora biti samostojen in popolnoma večš kletarskega dela. Reflektira se na boljšo moč. Vstop takoj. Plača po dogovoru. Prednost imajo neoženjeni. Ponudbe pod št. 2113 na Ins. odd. Edinosti.

Zaloga sodčkov za vino

starih, že rabljenih, in novih, iz debelega lesa, z belim železom.

Trst - ulica Paduina št. 19 - Trst

Dobroznana tvrdka

Vittorio Piscur, Trst

ulica Arcata 1, zraven gost. „All' antio ussaro“,

opozarja svoje cenj. odjemalce, da je prejela velikansko partijo

napravljenih oblek za moške in dečke

z kolosalno izbero Pa to-jev, Ulsterjev, kozuhov, kupljenih pri prvih

tovarnah, za prihodnjo jesensko in zimsko sezijo.

Prodala se po tako nizkih cenah, kakor še nikjer in nikoli

Naznanilo.

Opozarjam sl. občinstvo in svoje odjemalce, da sem svojo zalogo pristnih orijentaliskih preprog premestil iz ulice San Nicolò na Capo piazza št. 2, palača Modello.

Sprejemam preproge v popravilo in zamenjavam stare preproge.

Z odličnim spoštovanjem M. GABAI.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (vogal Piazza Goldoni)

Zaloga vozov in drugih priprav v lastnih prostorih Via della Tesa št. 31. - TELEFON št. 14-02.

Tu se sprejemajo nočna naročila.

Podjetje razpolaga z 18-timi krasnimi vozovi za mrtvaške sprevoe ter lahko postreže z najfinjšo opremo, kakor tudi s čisto navadno.

V svoji trgovini na Corsu ima veliko izbero vencev iz umetnih cvetlic, biserov, porcelana in kovine ter izdeluje vence tudi iz svežih cvetlic. — Vsakovrstne krste, kovinaste in lesene, obleke, čevlje in druge potrebščine za mrtve in sprevoe, voščene sveče iz lastne tovarne itd. vse po nizkih konkurenčnih cenah.

V podružnicah in zastopih na Opčinah pri g. Mrzku, v Nabrežini pri g. Vitaru, pri Orehu (Nogere) pri g. Jamšku se dobi vse za pogrebe potrebno blago. HENRIK STIBELJ

V slučajih potrebe se toplo priporoča udani

deležnik in upravitelj podjetja.

Aristide Gualco - Trst

via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.

Odlikovana tovarna (z zlato svetiljo) cev in cementnih

plōšč, teracov in umetnega kamna.

Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

Najboljše

dunajske in kranjske

KLOBASE

se prodaja

v prekajevalnici - bifeju KLANČIČ

ulica Torre bianca št. 32 in podružnici v Largo Santorio

po najugodnejši ceni - 12 parov majhnih ali 6 velikih po 1 K.